

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **G. M.**, bývajúcej v T., proti žalovanej **O.**, o **určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a iné**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 Cpr 3/2012, o dovolaní spoločnosti O., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. mája 2013 sp. zn. 14 CoPr 2/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením zo 17. októbra 2012 č. k. 14 Cpr 3/2012-56 konanie zastavil. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že skutočnosť, že organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby, umiestnená na území Slovenskej republiky je zapísaná v obchodnom registri neznamena, že táto organizačná zložka je nositeľom právnej subjektivity a že má spôsobilosť byť účastníkom konania. Poznamenal, že spôsobilosť byť účastníkom konania má právnická osoba a nie organizačná zložka právnickej osoby. Nedostatok procesnej spôsobilosti byť účastníkom konania je taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Okresný súd preto konanie vo veci zastavil. O trovách konania rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 15. mája 2013 sp. zn. 14 CoPr 2/2013 uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania sú nároky žalobkyne z neplatného skončenia pracovného pomeru. Podľa § 7 ods. 2 Zákonníka práce zamestnávateľ vystupuje v pracovnoprávných vzťahoch

vo svojom mene a má zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Zamestnávateľom je aj organizačná jednotka zamestnávateľa, ak to stanovujú osobitné predpisy alebo stanovy podľa osobitného predpisu. Ak je účastníkom pracovnoprávneho vzťahu zamestnávateľ, nemôže ním byť súčasne aj jeho organizačná jednotka a naopak. Uvedené ustanovenie umožňuje, aby právnu subjektivitu mala aj organizačná jednotka právnickej osoby, aj keď nemá právnu subjektivitu podľa občianskeho práva. Postavenie právnických osôb – zamestnávateľov v pracovných vzťahoch treba zisťovať z právnych predpisov, na základe ktorých vznikli a prípadne stanov podľa týchto predpisov. Organizačná zložka, na ktorú bola osobitným predpisom prenesená právna subjektivita v pracovných vzťahoch má rovnaké postavenie ako právnická osoba, do ktorej patrí. Keďže podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho názoru, odvolací súd uznesenie zrušil podľa § 221 ods. 1, písm. h/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v rámci ktorého má okresný súd postupovať v súlade s citovaným ustanovením Zákonníka práce.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala spoločnosť O. (vo veci jej organizačnej zložky so sídlom v P.) 23. júla 2013 dovolanie, ktoré odôvodnila v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., pričom vadou podľa ustanovenia § 237 O.s.p. je vada spočívajúca v tom, že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Namietla aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Ďalej dovolateľka uviedla, že žalobkyňa označila ako žalovanú organizačnú zložku, ktorá nemá právnu subjektivitu, a teda ani spôsobilosť byť účastníkom konania. Tvrdila, že organizačná zložka tak, ako ju označila žalobkyňa navyše vôbec neexistuje. Na základe uvedeného dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zmenil uznesenie odvolacieho súdu tak, že uznesenie súdu prvého stupňa potvrdí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas spoločnosť O. zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel pritom k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p.

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže v danom prípade ide o zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu je nepochybné, že prípustnosť dovolania z § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Prípustnosť dovolania spoločnosti O. by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, f/ účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné

(viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1995 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, c/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Podľa § 237 písm. b/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Podmienkou, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosťou byť účastníkom konania znamená spôsobilosť subjektu mať procesné práva a povinnosti. Ide teda o procesnú subjektivitu. Občiansky súdny poriadok v § 19 O.s.p. stanovuje, že spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Zákon teda odkazuje na hmotné právo. Vo všetkých občianskoprávných konaniach majú spôsobilosť byť účastníkmi konania tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnu subjektivitu. Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorými sú združenia fyzických alebo právnických osôb, účelové združenia majetku, jednotky územnej samosprávy a iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania v zmysle § 19 O.s.p. už opodstatňuje prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. b/ O.s.p. Spôsobilosť byť účastníkom konania treba odlišovať od tzv. vecnej legitímácie účastníka – aktívnej, či pasívnej, ktorá je z hľadiska prípustnosti irelevantná. Nemožno nedostatok spôsobilosti byť účastníkom zamieňať nedostatkom vecnej legitímácie účastníka. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania má z procesného hľadiska za následok zastavenie konania (§ 103 a 104 ods. 1 O.s.p.). Vecná legitímácia účastníka konania je otázkou hmotného práva a dôsledkom zistenia jej nedostatku sa prejaví vo výsledku konania zamietnutím návrhu. Nedostatok vecnej legitímácie účastníka nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p.

Štúdiom v súdnom spise dovolací súd zistil, že žalobkyňa vo svojom návrhu na začatie konania označila žalovanú nasledovne : O., organizační složka R., IČO: X., DIČ: C., štatutárny zástupca : W. S.. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa uzavrela pracovnú zmluvu so spoločnosťou O., organizační složka, Z., IČ : X., DIČ : C., dohodu o skončení pracovného pomeru uzavrela žalobkyňa so spoločnosťou O. E., vo veci organizačnej zložky : O., organizačná zložka, so sídlom Z. 4, IČ : X.. Z označenia žalovanej, tak ako ju označila žalobkyňa, nie je jednoznačné, kto je vlastne žalovanou (či žalovanou má byť spoločnosť O. so sídlom v E., jej organizačná zložka so sídlom v P., alebo kancelária tejto spoločnosti, so sídlom v B.). Za tohto nejasného stavu bolo namieste vyzvať žalobkyňu k odstráneniu takej vady nesprávneho podania, keď nie sú všetky náležitosti podania uvedené presne, určito a zrozumiteľne, a to postupom podľa § 43 O.s.p., teda tak, aby označenie účastníkov konania bolo jednoznačné a nevzbudzovalo žiadne pochybnosti. Keďže uvedenú pochybnosť súdy nižšieho stupňa neodstránili, za takéhoto nejasného stavu nie je možné, aby dovolací súd jednoznačne konštatoval vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. b/ O.s.p. (nie je možné konštatovať, že žalovaná nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, pokiaľ jej označenie vyvoláva pochybnosti, kto ňou v skutočnosti má byť). Keďže zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu ostáva v platnosti, úlohou súdu prvého stupňa, po vrátení mu veci na ďalšie konanie, bude postupovať v zmysle § 43 O.s.p. a až po vyjasnení si skutočnosti, kto je žalovanou osobou, vo veci rozhodnúť.

Ďalej dovolateľka namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje presvedčivé odôvodnenie.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že vyššie uvedená námietka dovolateľky taktiež nie je dôvodná.

Vady konania vymedzené v zhora citovaných častiach ustanovenia § 237 O.s.p. sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva

na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (pozri IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne, zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu (I. ÚS 241/07).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku (v danom prípade aj s poukazom na § 211 O.s.p.) súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože sa pri výklade

a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ/ka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (napr. I. ÚS 188/06).

K námietke dovolateľky, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď aj R 43/2003 a R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania vymenovanú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže dovolateľkou bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Keďže prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie spoločnosti O. podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti dovolateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2014

JUDr. Viera Petříková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová